

Sygnatura akt I C 425/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lipca 2021 roku

Sąd Rejonowy w Sopocie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Anna Olszewska-Kowalska

Protokolant: Tomasz Strugalski

po rozpoznaniu w dniu 02 lipca 2021 roku w Sopocie,

na rozprawie

sprawy

z powództwa (...) **Spółki Akcyjnej z siedzibą w S.**

przeciwko **M. K.**

o zapłatę

I. zasądza na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S. od pozwanego M. K. kwotę 13.018,36 zł (trzynaście tysięcy osiemnaście złotych trzydzieści sześć groszy):

- wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 22 marca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016 r. roku do dnia zapłaty od kwoty 10.400 (dziesięć tysięcy czterysta) złotych

- wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 28 marca 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016 r. roku do dnia zapłaty od kwoty 2.618,36 zł (dwa tysiące sześćset osiemnaście złotych trzydzieści sześć groszy)

II. w pozostałym zakresie oddala powództwo

III. zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Sopocie na rzecz Kancelarii Radcy Prawnego A. K. kwotę 1.121,76 zł (jeden tysiąc sto dwadzieścia jeden złotych siedemdziesiąt sześć groszy) z tytułu zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanemu M. K. z urzędu;

IV. zasądza od powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz Kancelarii Radcy Prawnego A. K. kwotę 1.830,24 zł (jeden tysiąc osiemset trzydzieści złotych dwadzieścia cztery grosze) z tytułu zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanemu M. K. z urzędu;

V. zasądza od powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Sopocie kwotę 2.879,81 zł (dwa tysiące trzysta trzydzieści cztery złote dziewięćdziesiąt dwa grosze) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

VI. odstępuje od obciążenia pozwanego M. K. kosztami procesu.

Sygn. akt I C 245/17

UZASADNIENIE

Powód (...) Towarzystwo (...) z siedzibą w S. w pozwie skierowanym przeciwko pozwanemu M. K. wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 33.936,72 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwot:

- 28.700,00 zł od dnia 31 grudnia 2014 r. do dnia zapłaty,

- 5.236,72 zł od dnia 28 marca 2015 r. do dnia zapłaty.

Nadto, powód wniósł o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powód świadczył ochronę ubezpieczeniową na podstawie obowiązkowej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w zakresie samochodu marki V. (...) o nr rej. (...), w okresie od dnia 21 stycznia 2012 r. do dnia 21 stycznia 2013 r. W dniu 27 maja 2012 r. we wsi G. doszło do zdarzenia drogowego, w którym pozwany, kierując ww. pojazdem nie posiadając uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi w ruchu lądowym, nie dostosował prędkości zapewniającej panowanie nad pojazdem i wykonując manewr wyprzedzania najechał na tył ciągnika rolniczego kierowanego przez R. M., a następnie zjechał na przeciwny pas ruchu doprowadzając do zderzenia z nadjeżdżającym z przeciwnego kierunku samochodem marki A.. Pismem z dnia 12 czerwca 2012 r. poszkodowany R. M. zgłosił szkodę. Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego powód przyznał poszkodowanemu kwotę 2.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, kwotę 49 zł tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich oraz kwotę 174 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdu. Łącznie, po wypłaceniu dodatkowego odszkodowania, poszkodowanemu przyznano odszkodowanie w wysokości 4.000 zł, które zostało wypłacone przelewami z dnia 12 listopada 2012 r. oraz 26 kwietnia 2013 r. Pismem z dnia 24 stycznia 2014 r. pełnomocnik poszkodowanego R. M. zgłosił powodowi szkodę w ciągniku rolniczym. Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego powód przyznał poszkodowanemu odszkodowanie w kwocie 16.000 zł. ustalone jako różnica między wartością rynkową pojazdu w dniu szkody a wartością pozostałości, które zostało wypłacone przelewem z dnia 07 maja 2014 r. Pismem z dnia 23 stycznia 2014 r. poszkodowany J. A. zgłosił szkodę w opryskiwaczu polowym ciągnikowym marki K. typ P-185/0 400/12. Na podstawie dostarczonej faktury oraz dokumentacji zdjęciowej powód przeprowadził postępowanie likwidacyjne i przyznał odszkodowanie w kwocie 6.500 zł, które zostało wypłacone przelewem w dniu 09 czerwca 2019 r. Pismem z dnia 20 września 2013 r. poszkodowana M. P. dokonała zgłoszenia szkody na osobie. Poszkodowana w wyniku wypadku drogowego doznała obrażeń ciała. Łącznie powód przyznał poszkodowanej zadośćuczynienie w kwocie 2.200 zł, które zostało wypłacone przelewami z dnia 22 października 2013 r. i 22 lipca 2014 r. W zakresie przyznanego zadośćuczynienia powód obniżył przyznane świadczenia o 50 % w związku z przyczynieniem się poszkodowanej do szkody. Szkada w pojeździe marki A. została zgłoszona powodowi przez poszkodowanego S. G. w dniu 04 czerwca 2012 r., a na podstawie przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego powód przyznał odszkodowanie w kwocie 5.236,72 zł. Łącznie powód wypłacił poszkodowanym odszkodowanie/zadośćuczynienie w łącznej kwocie 33.936,72 zł. Do dnia wniesienia pozwu, mimo kierowanych wezwań do zapłaty, pozwany nie uiścił żądanej należności. (pозew – k. 2-6)

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 30 września 2015 roku Referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Sopocie nakazał pozwanemu, aby zapłacił na rzecz powoda kwotę zgodną z żądaniem pozwu. (nakaz zapłaty - k. 189)

Od powyższego orzeczenia pozwany złożył sprzeciw, wnosząc o oddalenie powództwa w całości i nieobciążanie pozwanego żadnymi kosztami procesu.

W uzasadnieniu pozwany zakwestionował okoliczność przypisania mu winy za zaistniałe zdarzenie drogowe, szeroko argumentując swoje stanowisko. (sprzeciw – k. 191-196)

W dniu 12 czerwca 2017 r. pozwany złożył wniosek o zwolnienie go z kosztów sądowych i przyznanie mu pełnomocnika z urzędu. (wniosek – k. 272-279)

Postanowieniem z dnia 08 września 2017 r. Sąd Rejonowy w Sopocie zwolnił pozwanego od kosztów sądowych i ustanowił dla pozwanego pełnomocnika z urzędu w osobie adwokata. (postanowienie – k. 304a)

W piśmie z dnia 12 grudnia 2017 r. pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu oraz zasądzenie na rzecz pełnomocnika pozwanego kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, które nie zostały uiszczone w całości ani w części.

W uzasadnieniu zakwestionowano przebieg, sprawstwo pozwanego za zaistniałe zdarzenie, wysokość i zakres kwot wypłaconych przez powoda poszkodowanym. Pełnomocnik pozwanego wskazał, m.in. iż R. M. i M. P. nie doznali krzywdy, względnie wypłacone kwoty zadośćuczynienia są nieadekwatne do rozmiaru krzywdy. (pismo z dnia 12.12.2017 r. – k. 320-321)

Na rozprawie w dniu 02 lipca 2021 r. pełnomocnik powoda wniósł o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego w wysokości trzykrotności stawki minimalnej, natomiast pełnomocnik pozwanego wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego w wysokości czterokrotności stawki minimalnej – z uwagi na skomplikowany charakter sprawy oraz czas trwania postępowania. (protokół rozprawy – k. 709v)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S. (obecnie: (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S.) świadczył ochronę ubezpieczeniową na podstawie obowiązkowej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w zakresie samochodu marki V. (...) o nr rej. (...), w okresie od dnia 21 stycznia 2012 r. do dnia 21 stycznia 2013 r.

(dowód: polisa – k. 23, wniosek – 24-25, dowód uiszczenia składki ubezpieczeniowej – k. 26, urzędowe potwierdzenie ochrony ubezpieczeniowej (...) k. 27)

W dniu 26 maja 2012 r. we wsi G. doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego pozwany M. K., kierując pojazdem marki V. (...) o nr rej. (...), nie posiadając uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi w ruchu lądowym, nie dostosował prędkości zapewniającej panowanie nad pojazdem i wykonując manewr wyprzedzania najechał na tył ciągnika rolniczego marki MF o nr rej. (...) kierowanego przez R. M., a następnie zjechał na przeciwny pas ruchu doprowadzając do zderzenia z nadjeżdżającym z przeciwnego kierunku samochodem marki A. o nr rej. (...).

Wraz z pozwanym pojazdem osobowym marki V. (...) podróżowała m.in. M. P..

Za spowodowanie kolizji w ww. okolicznościach i kierowanie pojazdem na drodze publicznej, nie mając do tego uprawnienia tj. za czyn z art. 86 § 1 k.w. w zb. z art. 94 §1 k.w. wyrokiem Sądu Rejonowego w Busku Zdroju z dnia 11 marca 2014 r. sygn. akt VI K 15/13 wymierzono M. K. karę grzywny w wysokości 1.000 zł oraz orzeczono środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat.

Na skutek przedawnienia karalności ww. czynu, wyrokiem z dnia 21 października 2014 r. sygn. akt IX Ka 913/14 Sąd Okręgowy w Kielcach uchylił ww. wyrok i postępowanie przeciwko M. K. umorzył.

(dowód: notatka urzędowa – k. 20, notatka informacyjna – k. 29, wyrok – k. 30-32, protokół oględzin miejsca wypadku – k. 255-258, materiał poglądowy – k. 259-263, protokół przesłuchania podejrzanego – k. 267-271, zeznania pozwanego M. K. – k. 384-v-385, zeznania świadka H. K. – k. 384-384v, protokół przesłuchania świadka M. P. – k. 34-35 akt VI K 15/13 Sądu Rejonowego w Busku Zdroju, protokół przesłuchania podejrzanego M. K. – k. 38-40 akt VI K 15/13 Sądu Rejonowego w Busku Zdroju, wyrok z dnia 21.10.2014 r. wraz z uzasadnieniem – k. 451-458 akt VI K 15/13 Sądu Rejonowego w Busku Zdroju)

W wyniku wypadku z dnia 26 maja 2012 r. R. M. doznał następujących obrażeń ciała:

- rana tłuczona położona w okolicy ciemieniowej, o charakterze płatowym i długości 10 cm,
- rana tłuczona okolicy czołowej o długości 4 cm,
- rana tłuczona położona w obrębie potylicy o długości 3 cm,
- wstrząśnienie mózgu.

Na skutek odniesionych obrażeń poszkodowanego R. M. przewieziono do Szpitala w P., gdzie przebywał w okresie od 27 maja 2012 r. do 30 maja 2012 r.

Po opuszczeniu szpitala, w okresie od 30 maja 2012 r. do 07 czerwca 2012 r. nad poszkodowanym opiekę sprawowała jego córka – B. A..

W okresie od 27 maja 2012 r. do (...) córka poszkodowanego jak i sam poszkodowany ponieśli koszty dojazdów do placówki szpitala jak i innych placówek medycznych.

(dow ód: opinia sądowo - lekarska sporządzona na potrzeby postępowania VI K 15/13 – k. 213-213v akt VI K 15/13 Sądu Rejonowego w Busku Zdroju, ustna opinia uzupełniająca biegłego sądowego S. Z. – k. 214-218 akt VI K 15/13 Sądu Rejonowego w Busku Zdroju, opinia sądowo – lekarska Katedry i Zakładu medycyny Sądowej i Toksykologii S. – lekarskiej w K. – k. 284-287 akt VI K 15/13 Sądu Rejonowego w Busku Zdroju, dokumentacja medyczna i zdjęciowa – k. 44-55, oświadczenie – k. 57, zestawienie – k. 56)

Pismem z dnia 12 czerwca 2012 r. poszkodowany R. M. zgłosił powodowi szkodę osobową, domagając się kwoty 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia, 4.000 zł tytułem zaliczki na poczet zadośćuczynienia, kwoty 256 zł tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich oraz kwoty 284,31 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdu. Na potwierdzenie swojego stanowiska poszkodowany przedłożył dokumentację medyczną potwierdzającą doznane przez niego obrażenia.

Decyzją z dnia 12 listopada 2012 r. powód przyznał poszkodowanemu odszkodowanie w kwocie 2.223,00 zł, na które składało się: 2.000 zł tytułem zadośćuczynienia, 49 zł tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich, 174 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdu do placówek medycznych. Kwota ta została wypłacona przelewem z dnia 12 listopada 2012 r.

W dniu 16 kwietnia 2013 r. strony zawarły ugodę, na mocy której ustaliły całkowitą wysokość odszkodowania w kwocie 4.000 zł. Do dopłaty pozostała kwota 1.777 zł, która to kwota została wypłacona przelewem z dnia 26 kwietnia 2013 r.

(dow ód: zgłoszenie szkody – 33-41, dokumentacja medyczna i zdjęciowa – k. 44-55, zestawienie kosztów – k. 56, oświadczenie – k. 57, faktury VAT – k. 57-58, decyzja z dnia 12.11.2012 r. – k. 59, ugoda – k. 60-61, potwierdzenia przelewów – k. 62)

W dniu 04 czerwca 2012 r. poszkodowany S. G. zgłosił powodowi szkodę w pojeździe marki A. o nr rej. (...).

Zgodnie z wyceną sporządzoną przez powoda wartość rynkowa pojazdu w dniu szkody wynosiła 6.300 zł, wartość potencjalnych kosztów naprawy 13.798,50 zł, natomiast wartość pozostałości 1.700 zł. W związku z powyższym powód zakwalifikował szkodę jako całkowitą.

Decyzją z dnia 15 stycznia 2015 r. powód przyznał poszkodowanemu odszkodowanie w kwocie 5.236,72 zł, na którą składały się: kwota 4.600 zł tytułem szkody w pojeździe oraz kwota 636,72 zł tytułem kosztów holowania pojazdu.

Koszt holowania ustalono na podstawie faktury VAT nr (...) z dnia 30 maja 2012 r. opiewającej na ww. kwotę.

Kwota ta została wypłacona poszkodowanemu przelewem w dniu 14 stycznia 2015 r.

(dow ód: zgłoszenie szkody – k. 140-141, opis zdarzenia – k. 142-143, protokół szkody – k. 144-145, dokumentacja zdjęciowa – k. 146-156, kalkulacja naprawy – k. 157-167, decyzja – k. 168-169, faktura VAT – k. 170, polecenie przelewu – k. 171)

W wyniku wypadku drogowego z dnia 26 maja 2012 r. M. P. doznała następujących obrażeń ciała:

- rana tłuczona położona na czole po prawej stronie, o długości 2 cm,
- liczne drobne rany położone w obrębie czoła, powiek i policzków,
- otarcia naskórka położone w obrębie kończyn dolnych,
- wstrząśnienie mózgu.

Bezpośrednio po zdarzeniu poszkodowana została przetransportowana na oddział (...) Ogólnej ZOZ w B., gdzie przeprowadzono badania laboratoryjne, badanie TK głowy oraz zaopatrzono chirurgicznie ranę. Ponadto zastosowano leczenie zachowawcze oraz z odpowiednimi zaleceniami wypisano poszkodowaną do domu. W okresie późniejszym poszkodowana cierpiała na pourazowe bóle głowy.

(dow ód: opinia sądowo - lekarska sporządzona na potrzeby postępowania VI K 15/13 – k. 212-212v akt VI K 15/13 Sądu Rejonowego w Busku Zdroju, ustna opinia uzupełniająca biegłego sądowego S. Z. – k. 214-218 akt VI K 15/13 Sądu Rejonowego w Busku Zdroju, opinia sądowo – lekarska Katedry i Zakładu medycyny Sądowej i Toksykologii S. – lekarskiej w K. – k. 288-289 akt VI K 15/13 Sądu Rejonowego w Busku Zdroju, dokumentacja medyczna – k. 134-136)

Pismem z dnia 20 września 2013 r. poszkodowana M. P. – zgłosiła powodowi szkodę osobową, żądając zapłaty kwoty 25.000 zł tytułem zadośćuczynienia wskutek krzywdy doznanej w wyniku wypadku z dnia 26 maja 2012 r.

Na potwierdzenie swojego stanowiska poszkodowana przedłożyła dokumentację medyczną potwierdzającą doznane przez nią obrażenia w postaci wstrząśnienia mózgu, stłuczenia głowy, otarcia naskórka twarzy oraz licznych ran.

Powód przyznał poszkodowanej zadośćuczynienie w łącznej kwocie 2.200 zł, obniżając świadczenie o przyjęty stopień przyczynienia się poszkodowanej do zaistnienia szkody w wysokości 50 %. Finalnie poszkodowanej wypłacono zadośćuczynienie w kwocie 2.200 zł. Kwota ta została wypłacona przelewem w dniu 22 października 2013 r. (1000 zł) oraz 22 lipca 2014 r. (1200 zł)

(dow ód: zgłoszenie szkody – k. 120-132, dokumentacja medyczna – k.134-136, decyzja – k. 137-138, polecenie przelewu – k. 139)

Pismem z dnia 23 stycznia 2014 r. poszkodowany R. M. zgłosił powodowi szkodę w ciągniku rolniczym marki U. (...), będącym własnością poszkodowanego, wnosząc o zapłatę kwoty 15.000 zł.

Zgodnie z wyceną sporządzoną przez powoda wartość rynkowa pojazdu w dniu szkody wyniosła 20.000 zł, wartość potencjalnych kosztów naprawy 22.401,99 zł, natomiast wartość pozostałości 4.000 zł. W związku z powyższym powód zakwalifikował szkodę jako całkowitą.

Decyzją z dnia 28 kwietnia 2014 r. powód przyznał odszkodowanie w kwocie 16.000 zł, które zostało wypłacone przelewem w dniu 07 maja 2014 r.

(dow ód: zgłoszenie szkody wraz z dokumentacją – k. 63-78, kalkulacja naprawy – k. 79-82, decyzja – k. 84-85, potwierdzenie przelewu – k. 86)

Pismem z dnia 23 stycznia 2014 r. poszkodowany J. A. zgłosił szkodę dotyczącą opryskiwacza polowego ciągnikowego marki K. typ P-185/0 400/12 nr fabryczny (...), będącego własnością poszkodowanego. Opryskiwacz ten był zaczepony do ciągnika rolniczego marki U. (...) należącego do R. M..

Na dowód poniesionej szkody poszkodowany przedłożył fakturę VAT nr (...) z dnia 26 lutego 2009 r. opiewającą na kwotę 10.700 zł brutto tytułem zakupu opryskiwacza.

Decyzją z dnia 05 czerwca 2014 r. powód przyznał poszkodowanemu odszkodowanie w kwocie 6.500 zł. Kwota ta została wypłacona przelewem z dnia 09 czerwca 2014 r.

(dowód: zgłoszenie szkody wraz z dokumentacją zdjęciową – k. 37-88, 90-125, faktura VAT – k. 89, decyzja – k. 126, polecenie przelewu – k. 127)

Pismami z dnia 04 grudnia 2014 r. powód wezwał pozwanego M. K. do zapłaty na jego rzecz łącznej kwoty 33.936,72 zł w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego pisma, tj. przyjmując 7 dni na doręczenie najpóźniej do dnia 29 grudnia 2014 r. Jako podstawę żądania powód wskazał art. 43 pkt 3 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Wezwania pozostały bezskuteczne.

(dowód: wezwania do zapłaty – k. 172-183)

Do zdarzenia doszło na prostym i płaskim odcinku drogi o suchej nawierzchni asfaltowej, w zdarzeniu uczestniczyły 3 pojazdy.

Bezpośrednio przed zaistnieniem zdarzenia R. M. - kierowca ciągnika rolniczego ze sztywno doczepionym spryskiwaczem mógł jechać z prędkością katalogową tj. ok. 25,8 km/h, a jadący za nim M. K. mógł jechać z prędkością nie mniejszą niż 81 km/h.

Kierowca V. (...) tj. pozwany M. K. mógł zauważyć jadący przed nim skład ciągnika rolniczego z odległości ok. 34 m.

Analiza czasowo - ruchowa torów ciągnika rolniczego i V. (...) wykazała, że gdyby M. K. jechał z dozwoloną prędkością 70 km/h, to do zdarzenia nie doszłoby. Tym samym można wnioskować, że swoim zachowaniem pozwany przyczynił się do zaistnienia wypadku. Pozwany nie posiadał uprawnień do kierowania pojazdami samochodowymi, dopiero uczęszczał na kurs nauki jazdy, a w dniu 26 maja 2012 r. jechał on samodzielnie pojazdem po raz pierwszy. W dniu zaistnienia wypadku mógł on jeszcze nie posiadać odpowiednich umiejętności do bezpiecznego kierowania pojazdem w rzeczywistym ruchu drogowym. Jego technika i taktyka jazdy nie były jeszcze na tyle opanowane, aby mógł on w sposób bezpieczny poruszać się do drogach publicznych. Przyczynienie się M. K. do zaistnienia wypadku należy uznać w wysokości 50 %.

Bezpośrednie zagrożenie na drodze spowodował także R. M., który w warunkach nocnych poruszał się składem rolniczym nie posiadającym prawidłowego, zgodnego z przepisami oświetlenia tylnego, które czyniło go mało widocznym, a nawet całkowicie niewidocznym – gabaryty opryskiwacza zasłaniały nieprawidłowe oświetlenie ciągnika rolniczego.

(dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu kryminalistycznej i technicznej rekonstrukcji wypadków komunikacyjnych mgr J. B. – k. 605-641, uzupełniająca ustna opinia biegłego sądowego J. B. – k. 707-709, notatka urzędowa – k. 20, notatka informacyjna – k. 29, wyrok – k. 30-32, protokół oględzin miejsca wypadku – k. 255-258, materiał pogładowy – k. 259-263, protokół przesłuchania podejrzanego – k. 267-271, zeznania pozwanego M. K. – k. 384-v-385, zeznania świadka H. K. – k. 384-384v, protokół przesłuchania świadka M. P. – k. 34-35 akt VI K 15/13 Sądu Rejonowego w Busku Zdroju, protokół przesłuchania podejrzanego M. K. – k. 38-40 akt VI K 15/13 Sądu Rejonowego w Busku Zdroju, wyrok z dnia 21.10.2014 r. wraz z uzasadnieniem – k. 451-458 akt VI K 15/13 Sądu Rejonowego w Busku Zdroju)

Całkowity koszt naprawy ciągnika rolniczego U. MF 235 wyniósł 22.013,43 zł.

Wartość ciągnika w stanie nieuszkodzonym w dniu kolizji – tj. 26 maja 2012 r. wynosi 9.500 zł.

Wartość ciągnika w stanie uszkodzonym po kolizji z dnia 26 maja 2012 r. wynosi 1.400 zł.

Uwzględniając koszt naprawy ciągnika i odnosząc go do wartości pojazdu przed zdarzeniem brak było opłacalności ekonomicznej naprawy, gdyż jej koszt przekraczał wartość ciągnika przed szkodą.

Szkodę należy zaliczyć do tzw. szkody całkowitej, jej wartość określa się jako różnicę pomiędzy wartością pojazdu uszkodzonego, a wartością pozostałości i wynosi ona kwotę 8.100 zł. (9.500 – 1.400).

Całkowity koszt naprawy pojazdu osobowego marki A. (...) o nr rej. (...) wynosi 13.798,50 zł.

Wartość pojazdu w stanie uszkodzonym po kolizji z dnia 26 maja 2012 r. wynosi 6.300 zł.

Wartość pojazdu A. w stanie uszkodzonym po kolizji z dnia 26 maja 2012 r. wynosi 1.700 zł.

Uwzględniając koszt naprawy ciągnika i odnosząc go do wartości pojazdu przed zdarzeniem brak było opłacalności ekonomicznej naprawy, gdyż jej koszt przekraczał wartość pojazdu A. przed szkodą.

Szkodę należy zaliczyć do tzw. szkody całkowitej i jej wartość określa się jako różnicę pomiędzy wartością pojazdu uszkodzonego, a wartością pozostałości i wynosi ona kwotę 4.600 zł. (6.300 – 1.700).

(dowód: częściowo opinia biegłego sądowego P. S. – k. 397-450, opinia biegłego sądowego J. B. – k. 605-641, uzupełniająca ustna opinia biegłego sądowego J. B. – k. 707-709)

Z dniem 31 października 2014 roku nastąpiło w trybie przepisu art. 492 § 1 k.s.h. połączenie (...) S.A. z (...) S.A. – poprzez przejęcie – w drodze przeniesienia całego majątku (...) S.A. (jako spółki przejmowanej) na (...) S.A. (jako spółkę przejmującą).

(okoliczność niesporna)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów zaoferowanych przez stronę powodową w postaci dokumentacji zgromadzonej w toku postępowania likwidacyjnego, dokumentacji zawartej w aktach postępowania karnego VI K 15/13 Sądu Rejonowego w Busku Zdroju, w tym zeznań świadków, opinii biegłych sądowych wydanych w sprawie karnej.

Oceniając zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, Sąd uznał za wiarygodne dokumenty złożone do akt sprawy oraz zawarte w w/w aktach.

Sąd uznał zeznania świadka H. K. za niewiarygodne. Sąd zważył, że H. K. nie był świadkiem wypadku a jego zeznania zmierzały do przedstawienia wersji zdarzeń korzystnej dla syna, żadne z jego twierdzeń co do przebiegu zdarzenia, sprawstwa, obrażeń poniesionych przez poszkodowanych nie znalazło potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym.

Do zeznań złożonych przez M. K. Sąd podszedł z ostrożnością, pozwany starał się umniejszyć swoją winę i odpowiedzialność za zaistnienie zdarzenia. Ustalenie przebiegu zdarzenia i osób odpowiedzialnych za zdarzenie wymagało opinii biegłego sądowego, dlatego Sąd dał wiarę zeznaniom pozwanego jedynie w zakresie w jakim znalazły potwierdzenie w materiale dowodowym, w tym w opinii biegłego.

Z uwagi na spór stron co do przebiegu zdarzenia, osoby odpowiedzialnej za zaistnienie zdarzenia jak i zakresu, rodzaju uszkodzeń ciągnika rolniczego i pojazdu marki A., a także wysokości kosztów naprawy ww. pojazdów, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych i szacowania kosztów naprawy.

Opinię sporządził biegły sądowy z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych i szacowania kosztów naprawy P. S., jednak wobec niejasności opinii i budzących wątpliwości wniosków końcowych Sąd dopuścił dowód z opinii innego biegłego sądowego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych i szacowania kosztów naprawy pojazdu – J. B.. Sąd uwzględnił opinię biegłego sądowego P. S. co do ustalenia wartości szkody w ciągniku rolniczym, bowiem wnioski biegłego w tym zakresie pozostawały w zgodzie z wnioskami biegłego sądowego J. B..

Sąd uznał za wiarygodną w całości opinię biegłego sądowego z zakresu kryminalistycznej i technicznej rekonstrukcji wypadków komunikacyjnych J. B., bowiem opinia ta – w ocenie Sądu – została sporządzona w sposób dokładny, rzetelny, biegły jasno przedstawił sposób swojego rozumowania, jak i podstawy wydanej opinii i wnioski. Nadto biegły w sposób drobiazgowy i merytoryczny odniósł się do treści opinii P. S., wskazując z jakich względów wnioski biegłego P. S. co do przebiegu zdarzenia częściowo nie były prawidłowe.

Do opinii strony zgłosiły zastrzeżenia, niemniej jednak w ocenie Sądu wyjaśnienia biegłego zaprezentowane na rozprawie w dniu 02 lipca 2021 r. w pełni wyjaśniały wątpliwości stron co do prawidłowości sporządzonej opinii. Biegły ustosunkował się do wszystkich pytań i wątpliwości stron, odpierając w sposób logiczny i spójny wszystkie zarzuty. Stąd w ocenie Sądu brak było jakichkolwiek powodów, by podważyć wiarygodność opinii biegłego J. B., uzupełnionej ustną opinią z dnia 02 lipca 2021 r. Biegły wyjaśnił przyczyny różnicy między opinią biegłego P. S. i swoją opinią w sposób tak jasny, przejrzysty i logiczny, że nie było podstaw do konfrontacji biegłych, czy powołania trzeciego biegłego w sprawie. Dlatego Sąd oddalił wniosek pełnomocnika pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków lub konfrontacji biegłych. W ocenie Sądu dalsze zarzuty pełnomocnika pozwanego do opinii biegłego J. B. stanowiły jedynie polemikę z twierdzeniami biegłego, nie zostały przedstawione żadne zarzuty, które nasuwałyby wątpliwości co do trafności przedstawionych wniosków czy to w opinii biegłego P. S. (w zakresie osoby odpowiedzialnej za wypadek oraz ustalenia wartości szkody w ciągniku rolniczym) czy opinii biegłego J. B.. W ocenie Sądu wnioski te zmierzałyby jedynie do niepotrzebnego przedłużenia toczącego się postępowania.

Sąd oddalił wniosek pełnomocnika pozwanego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych psychologa i psychiatry na okoliczność doznanych przez poszkodowanych M. P. i R. M. krzywd w wyniku zdarzenia drogowego. W ocenie Sądu opinia taka nie przyczyniłaby się do wyjaśnienia sprawy ponieważ zakres obrażeń poszkodowanych nie podlegał ocenie przez psychologa i psychiatrę. Adekwatny biegły to chirurg, ewentualnie internista – co wynika wprost z dokumentacji medycznej znajdującej się w aktach szkód oraz aktach sprawy VI K 15/13. W sprawie VI K 15/13 został dopuszczony dowód z opinii biegłego chirurga, który w sposób jasny i wyczerpujący wskazał na zakres uszczerbku na zdrowiu R. M. i M. P. na skutek zdarzenia z 26 maja 2012 r. opinia w sposób jednoznaczny wskazuje, że osoby te poniosły uszczerbek na zdrowiu, co uzasadniało wypłatę zadośćuczynienia przez ubezpieczyciela, a w przypadku R. M. także odszkodowania z tytułu poniesionych kosztów dojazdów i opieki. Związek przyczynowy by niewątpliwy a wypłacone zadośćuczynienie i odszkodowanie niewygórowane. Dopuszczenie dowodu z opinii biegłego chirurga na potrzeby postępowania cywilnego przyczyniło by się do wzrostu kosztów i niewątpliwie przedłużyło by postępowanie.

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Podstawę żądania pozwu stanowił art. 43 pkt 3 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.2021.854 t.j.), zgodnie z którym zakładowi ubezpieczeń oraz Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu, w przypadkach określonych w art. 98 ust. 2 pkt 1, przysługuje prawo dochodzenia od kierującego pojazdem mechanicznym zwrotu wypłaconego z tytułu ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych odszkodowania, jeżeli kierujący nie posiadał wymaganych uprawnień do kierowania pojazdem mechanicznym.

W odróżnieniu od typowego regresu ubezpieczeniowego zdefiniowanego w art. 828 § 1 k.c. (zgodnie z którym w braku odmiennego zastrzeżenia umownego z mocy prawa, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania), co do zasady zakładowi ubezpieczeń nie przysługuje prawo dochodzenia od sprawcy szkody zwrotu wypłaconego odszkodowania. Dopuszczenie regresu w takiej sytuacji wypaczałoby cel i istotę

ubezpieczenia, dlatego też możliwość jego dochodzenia jest ograniczona do taksatywnie wyliczonych, wyjątkowych przypadków.

Przywołany powyżej przepis art. 43 ustawy jest przepisem o charakterze prewencyjno-represyjnym, spełniającym funkcję wychowawczą i z tych ważnych względów, dopuszczającym wyjątek od zasady przejścia przez ubezpieczyciela ciężaru naprawienia szkody wyrządzonej w związku ruchem pojazdu mechanicznego, w ramach łączącej go z jego posiadaczem umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej. Przesłanką odpowiedzialności kierowcy pojazdu, jest wyrządzenie przez niego szkody w warunkach niepożądanego społecznie negatywnego zachowanie ograniczającego poczucie bezpieczeństwa. Celem tego przepisu jest zatem w pierwszej kolejności wymuszenie społecznie pożądanego postaw sprawców zdarzeń drogowych, poprzez danie jasnego sygnału, że nie zasługuje na ochronę ubezpieczeniową, mimo zawartej umowy ubezpieczenia, ten kto powoduje szkodę zachowując się w sposób naganny.

Przesłanką powstania prawa regresu w stosunku do kierującego (art. 43 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych) jest wypłacenie przez zakład ubezpieczeń świadczeń na rzecz poszkodowanego. Z tym momentem - z mocy samego prawa - powstaje prawo zwrotnego dochodzenia roszczenia.

Pozwany M. K., wyrządził szkodę komunikacyjną, kierując w dniu 26 maja 2012 r. pojazdem bez odpowiednich do tego uprawnień. Okoliczność ta wynika wprost z dokumentów urzędowych w postaci notatki urzędowej Komendy Powiatowej Policji w K. W. z dnia 27 maja 2012 r, notatki informacyjnej o zdarzeniu drogowym nr KW- (...). Co więcej, z zeznań samego pozwanego, złożonych w toku prowadzonego postępowania karnego przed Sądem Rejonowy w Busku Zdroju w sprawie VI K 15/13 wynika wprost, iż kierował bez uprawnień, dopiero był w trakcie kursu jazdy, chcąc uzyskać dokument prawa jazdy.

Sąd zważył, że pozwany został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Busku Zdroju w sprawie VI K 15/13, następnie na skutek apelacji złożonej przez M. K., Sąd Okręgowy w Kielcach uchylił ww. wyrok i umorzył postępowanie, na skutek przedawnienia karalności czynu zarzuconego pozwanemu, a nie na skutek uniewinnienia od zarzutu popełnienia wykroczenia z art. 86 § 1 k.w. w zb. z art. 94 §1 k.w.

Podkreślić należy, że fakt umorzenia postępowania karnego nie zwalnia pozwanego z odpowiedzialności cywilnoprawnej.

W zakresie ustalenia przebiegu zdarzenia z dnia 26 maja 2012 r. jak i osób odpowiedzialnych za jego powstanie Sąd oparł się na opinii biegłego sądowego z zakresu kryminalistycznej i technicznej rekonstrukcji wypadków komunikacyjnych mgr J. B. i na jej podstawie ustalił, iż swoim zachowaniem pozwany przyczynił się do zaistnienia wypadku. Z dokumentów wynika, iż pozwany nie posiadał uprawnień do kierowania pojazdami samochodowymi, dopiero uczęszczał na kurs nauki jazdy, a w dniu 26 maja 2012 r. jechał on samodzielnie pojazdem po raz pierwszy. Pozwala to na wnioskowanie, że w dniu zaistnienia wypadku mógł on jeszcze nie posiadać odpowiednich umiejętności do bezpiecznego kierowania pojazdem w rzeczywistym ruchu drogowym. Jego technika i taktyka jazdy nie były jeszcze na tyle opanowane, aby mógł on w sposób bezpieczny poruszać się do drogach publicznych.

Co ważne, biegły sądowy stwierdził jednocześnie, że bezpośrednie zagrożenie na drodze spowodował także R. M., który w warunkach nocnych poruszał się składem rolniczym nie posiadającym prawidłowego, zgodnego z przepisami oświetlenia tylnego, które czyniło go mało widocznym, a nawet całkowicie niewidocznym – gabaryty opryskiwacza zasłaniały nieprawidłowe oświetlenie ciągnika rolniczego. W ustnej opinii uzupełniającej z dnia 02 lipca 2021 r. biegły wskazał, iż w jego ocenie przyczynienie się pozwanego do zaistnienia zdarzenia drogowego z dnia 26 maja 2012 r. oszacować należy w wysokości 50 %.

Całokształt okoliczności sprawy wskazuje, że taka ocena jest prawidłowa i w zakresie ustalenia stopnia przyczynienia się pozwanego do zaistnienia zdarzenia Sąd uznał ją za własną. 50% przyczynienia się pozwanego do zaistnienia zdarzenia Sąd wziął pod uwagę oceniając zasadność żądania pozwu co do wysokości.

Przesłanką konieczną powstania prawa regresu w stosunku do kierującego pojazdem sprawcy szkody jest wypłacenie przez zakład ubezpieczeń świadczenia na rzecz poszkodowanego. Nie jest to roszczenie deliktowe, aczkolwiek istnieje związek pomiędzy roszczeniem z regresu nietypowego a czynem niedozwolonym. Spowodowanie wypadku stanowi bowiem przyczynę sprawczą określonego następstwa roszczeń. Następstwo to polega na tym, że poszkodowany ma prawo żądać naprawienia szkody wprost od ubezpieczyciela, a ten, po dokonaniu wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego, może wystąpić - w przypadkach ściśle określonych w ustawie - z roszczeniem przeciwko kierującemu pojazdem o zwrot wypłaconego świadczenia. Jak podkreśla się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, związek między tymi roszczeniami ma charakter czysto zewnętrzny w tym sensie, że nie jest wynikiem przejścia z mocy prawa na zakład ubezpieczeń roszczeń ubezpieczającego przeciwko sprawcy wypadku (art. 828 § 1 k.c.) ani wstąpieniem w prawa zaspokojonego wierzyciela (art. 518 k.c.), lecz stanowi realizację odrębnego roszczenia, przyznanego ubezpieczycielowi z mocy ustawy (zob. przywołana powyżej uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2005 r.).

Powód wykazał w sprawie, że doszło do zdarzenia ubezpieczeniowego, że wypłacił określoną sumę pieniężną tytułem odszkodowania oraz że zachodzą przesłanki odpowiedzialności pozwanego wynikające z art. 43 pkt 3 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Pozwany kwestionował w sprawie przebieg zdarzenia oraz zasadność wypłaconych przez ubezpieczyciela poszkodowanym kwot zarówno co do zasady jak i co do wysokości. Zdaniem pozwanego środki pieniężne wypłacone przez powoda na rzecz poszkodowanych R. M., J. A., M. P. oraz S. G. stanowiły świadczenie nadmierne. Pozwany podniósł, że poszkodowani R. M. i M. P. nie doznali jakiegokolwiek krzywdy w wyniku wypadku drogowego z dnia 26 maja 2012 r., względnie wypłacone im kwoty pozostają nieadekwatne do rozmiaru tej krzywdy.

Sąd zważył, że ciężar dowodu w zakresie twierdzeń podniesionych przez pozwanego obciążał go, zgodnie z art. 6 k.c. Niewątpliwie wykazanie przez sprawcę szkody, że ubezpieczyciel spełnił świadczenie zbędne lub nadmierne skutkuje oddaleniem lub odpowiednim obniżeniem wysokości dochodzonego roszczenia regresowego. W ocenie Sądu strona pozwana w znacznej mierze nie podołała ciężarowi dowodu.

Dokumenty dołączone do akt niniejszej sprawy jak i znajdujące się w aktach szkodowych i aktach sprawy VI K 15/13 prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Busku Zdroju potwierdzają doznane przez poszkodowanych urazy. Na podstawie opinii sądowo – lekarskich sporządzonych na potrzeby postępowania karnego Sąd ustalił, iż w wyniku wypadku z dnia 26 maja 2012 r. R. M. doznał obrażeń ciała w postaci: rany tłuczonej okolicy czołowej, rany tłuczonej w obrębie potylicy oraz wstrząśnienia mózgu. Na skutek odniesionych obrażeń poszkodowanego R. M. przewieziono do Szpitala w P., gdzie przebywał w okresie od 27 maja 2012 r. do 30 maja 2012 r. Po opuszczeniu szpitala, w okresie od 30 maja 2012 r. do 07 czerwca 2012 r. nad poszkodowanym opiekę sprawowała jego córka – B. A.. W okresie od 27 maja 2012 r. do (...) córka poszkodowanego jak i sam poszkodowany ponieśli koszty dojazdów do placówki szpitala jak i innych placówek medycznych.

W odniesieniu natomiast do poszkodowanej M. P. wskazać należy, iż w wyniku zdarzenia z 26 maja 2012 r. doznała obrażeń ciała w postaci: rany tłuczonej czoła, licznych drobnych ran położonych w obrębie czoła, powiek i policzków, otarć naskórka w obrębie kończyn dolnych oraz wstrząśnienia mózgu. Bezpośrednio po zdarzeniu poszkodowana została przetransportowana na oddział (...) Ogólnej ZOZ w B., gdzie przeprowadzono badania laboratoryjne, badanie TK głowy oraz zaopatrzone chirurgicznie ranę. Ponadto zastosowano leczenie zachowawcze oraz z odpowiednimi zaleceniami wypisano poszkodowaną do domu. W późniejszym czasie cierpiała na pourazowe bóle głowy.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, a w szczególności poczucie krzywdy, bolesność obrażeń poszkodowanych, długotrwałość i pewną uciążliwość leczenia (na które powołali się przed ubezpieczycielem) Sąd uznał, iż wysokość świadczeń pieniężnych ustalona przez powoda z tytułu zadośćuczynienia oraz zwrotu kosztów opieki osób trzecich i kosztów dojazdów do placówek medycznych w kwocie 4.000 zł (R. M.) i kwocie 2.200 zł (M. P.) były adekwatne do doznanych przez poszkodowanych w wyniku wypadku krzywd. Nadto kwot tych nie można uznać za nadmierne, skoro w 2012 r. np. minimalne miesięczne wynagrodzenie za pracę wyniosło 1500 zł a przeciętne wynagrodzenie za pracę w 2012 r. wynosiło 3521,67 zł wg informacji Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Porównanie to daje pogląd na realną wartość kwoty pieniężnych otrzymanych od ubezpieczyciela. Pozwany nie udowodnił, że wypłaty na rzecz R. M. i M. P. były im nienależne.

Sąd zważył, że dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu rekonstrukcji wypadków uzasadniał stwierdzenie, że pozwany M. K. przyczynił się do wypadku komunikacyjnego w 50%. Z tego względu brak jest podstaw do uwzględnienia żądania powoda w całości w zakresie żądania zwrotu wypłaty na rzecz tych osób odpowiednio kwoty 4000 zł i 2200 zł. Zasadna była wypłata przez ubezpieczyciela kwot odpowiednio 2000 zł i 1100 zł (tj obniżonych o 50%), skoro granicą odpowiedzialności sprawcy szkody jest jej rzeczywista wysokość.

Wobec zarzutów formułowanych przez pozwanego, Sąd dokonał również weryfikacji prawidłowości wysokości odszkodowań przyznanych poszkodowanym R. M. oraz S. G. przez powoda w zakresie szkód w ciągniku rolniczym oraz pojeździe marki A..

Ustalając wysokość szkody co do ciągnika rolniczego U. MF 235, stanowiącego własność R. M. jak i pojazdu mechanicznego marki A. o nr rej. (...) stanowiącego własność S. G. Sąd oparł się na opinii biegłego sądowego z zakresu kryminalistycznej i technicznej rekonstrukcji wypadków komunikacyjnych mgr J. B. oraz częściowo na opinii biegłego sądowego P. S.. Na podstawie ww. opinii Sąd ustalił, iż wobec nieopłacalności ekonomicznej naprawy zarówno ciągnika rolniczego o U. MF 235 jak i pojazdu mechanicznego marki A. o nr rej. (...) obydwie szkody zaliczyć należało do tzw. szkody całkowitej, a wartość szkody – w zakresie ciągnika wyniosła 8.100 zł, natomiast w części dotyczącej samochodu marki A. - 4.600 zł.

Sąd zważył, że zgodnie z opinią biegłego J. B. zakres uszkodzeń pojazdu wskazany w kalkulacji szkody sporządzonej przez powoda odpowiada faktycznemu zakresowi uszkodzeń w następstwie zdarzenia z 26 maja 2021 r., natomiast weryfikacja prawidłowości kalkulacji powoda by się sprowadzała do wprowadzenia danych do programu komputerowego. Pełnomocnik pozwanego podniósł konieczność wyliczenia szkody w pojeździe marki A. o nr rej. (...) przez biegłego sądowego z zakresu szacowania szkód komunikacyjnych. Sąd zważył jednak, że pełnomocnik pozwanego nie podniósł żadnych konkretnych zarzutów co do kalkulacji szkody przanalizowanej przez biegłego J. B. pod kontem zgodności naprawy z zakresem uszkodzenia pojazdu w wyniku spornego zdarzenia. Przykładowo brak było zarzutów co do ilości roboczogodzin poświęconych na naprawę czy też zastosowanej stawki za roboczogodzinę. W takiej sytuacji Sąd nie widział podstaw aby dopuścić w sprawie kolejny dowód z opinii biegłego z zakresu szacowania szkód, co wpłynęło by na koszty postępowania i długość jego trwania.

Dodatkowo poszkodowany S. G. poniósł koszt holowania pojazdu A. z miejsca wypadku na parking policyjny do B.. Okoliczność poniesienia ww. kosztów wynikała jednoznacznie z faktury VAT nr (...) z dnia 30 maja 2012 r. opiewającej na kwotę 636,72 zł tytułem kosztów holowania pojazdu. Zasadność poniesionego w tym zakresie kosztu wynika ze zgłoszenia szkody oraz notatki policyjnej, w której wskazano że pojazd zabezpieczono na parkingu strzeżonym w B.. Koszt holowania obejmował trasę od miejsca zdarzenia do parkingu policyjnego i od parkingu policyjnego do miejsca zamieszkania poszkodowanego. Nie ma wątpliwości, że samochód nie mógł samodzielnie jeździć.

Wysokość szkody w zakresie pojazdu marki A. wyniosła łącznie 5.236,72 zł. Analogicznie jak w przypadku zadośćuczynienia, Sąd obniżył odszkodowanie należne na rzecz poszkodowanych R. M. i S. G. z uwagi na fakt przyczynienia się pozwanego do zaistnienia wypadku drogowego w 50 % i uznał że zasadne przyznanie poszkodowanym odpowiednio kwot do wysokości – 4.040 zł (R. M., 8.100 zł – 50 %) i 2.618,36 zł (S. G., 5.236,72 zł – 50 %).

Analizując na wysokość szkody w zakresie opryskiwacza ciągnikowego marki K. typ P-185/o 400/12 nr fabryczny (...), stanowiącego własność J. A. Sąd uznał, iż wysokość szkody określona przez powoda w decyzji z dnia 05 czerwca 2014 r., na kwotę 6.500 zł została ustalona w sposób prawidłowy. Przede wszystkim strony nie kwestionowały, że w wyniku zdarzenia z dnia 26 maja 2012 r. uszkodzeniu uległ opryskiwacz. Jak wynika z dokumentacji znajdującej się w aktach sprawy, w tym dokumentacji zdjęciowej i opinii biegłego J. B., po zdarzeniu z dnia 26 maja 2012 r., opryskiwacz nie nadawał się do użytku. Wysokość poniesionej przez J. A. szkody została potwierdzona przedłożoną przez poszkodowanego fakturą VAT nr opiewającą na kwotę 10.700 zł tytułem zakupu opryskiwacza. Przy czym, wątpliwości Sądu nie budziła okoliczność obniżenia przez powoda stosowanego odszkodowania o kwotę ok. 39 % z uwagi na zużycie opryskiwacza, zakupionego przez poszkodowanego na 3 lata wstecz przed zdarzeniem. Sądowi z urzędu wiadomym jest, że po 3 latach np. samochody tracą na wartości ok 40%. Dodatkowo, mając na względzie przepisy Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 października 2001 r. w sprawie wymagań technicznych dla opryskiwaczy (Dz.U.2001.121.1303), z uwagi na jego nieszczelność, nie nadawał się do dalszego użytku. Analogicznie jak w poprzednich przypadkach, Sąd obniżył odszkodowanie należne na rzecz poszkodowanego J. A. z uwagi na fakt przyczynienia się pozwanego do zaistnienia wypadku drogowego w 50 % i uznał za zasadne przyznanie poszkodowanemu kwoty 3.250 zł (6.500 – 50 %).

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności Sąd uznał, iż uzasadniona była wypłata przez powoda na rzecz poszkodowanych kwota w łącznej wysokości 13.018,36 zł (R. M. - 6050 zł, M. P. - 1.100 zł, S. G. - 2.618,36 zł, J. A. - 3.250 zł). Dlatego na podstawie art. 43 pkt 3 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 13.018,36 zł a w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 §§ 1 i 2 k.c. W ocenie Sądu wymagalność roszczenia dochodzonego pozwem należało określić zgodnie z art 455 k.c. Sąd zważył, że powód wezwał pozwanego do zapłaty całej kwoty należności pismem z dnia 03 marca 2015 r. Niemniej w aktach sprawy brak jest dowodów na okoliczność daty doręczenia pozwanemu ww. wezwań. Dopiero z pisma adresowanego do powodowego towarzystwa ubezpieczeń dołączonego przez pozwanego do sprzeciwu od nakazu zapłaty (k.208 akt sprawy) wywnioskować można, iż pozwany najpóźniej w dniu wystosowania tego pisma tj. w dniu 14 marca 2015 r. zapoznał się z wezwaniem do zapłaty datowanym na dzień 03 marca 2014 r. A zatem biorąc pod uwagę standardowy 7 - dniowy obieg korespondencji dopiero od dnia 22 marca 2015 r. pozwany popadł w opóźnienie w spełnieniu świadczenia. Dlatego też Sąd zasądził od kwoty 10.400 zł (kwota uwzględniona przez Sąd z żądanych 28.700 zł) odsetki od dnia 22 marca 2015 r. do dnia zapłaty oraz odsetki od kwoty 2.618,36 zł od dnia 28 marca 2015 r. (zgodnie z żądaniem pozwu) do dnia zapłaty, z tym że od dnia 22 marca 2015 r./28 marca 2015 r. do 31 grudnia 2015 roku należne były odsetki ustawowe, a od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty odsetki ustawowe za opóźnienie, wobec zmiany brzmienia art 481 k.c. od dnia 01.01.2016 r.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z 100 k.p.c. zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów. Sąd uwzględnił żądanie pozwu w 38%. W 38% koszty procesu powinien ponieść pozwany, a w 62 % powód. Pozwany był zwolniony od kosztów sądowych w całości.

O kosztach wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu ustanowionego dla pozwanego Sąd orzekł na podstawie § 4 w zw. z § 8 pkt. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U.2019.68 t.j.) i ustalił je na kwotę 2.400 zł. Wynagrodzenie zostało dodatkowo powiększone o podatek VAT w kwocie 552 zł. Powód powinien ponieść 62 % ww. kwoty. Dlatego też w pkt. III Sąd zasądził od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Sopocie na rzecz kancelarii radcy prawnego A. K. kwotę 1.121,76 zł (2952 zł x 38 %), a w pkt. IV zasądził od powoda na rzecz Kancelarii Radcy Prawnego A. K. kwotę 1.830,24 zł (2952 zł x 62 %) tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanemu M. K. z urzędu.

Sąd nie znalazł podstaw do ustalenie opłaty w wysokości wyższej niż określona w § 8 pkt. 3 w/w rozporządzenia. W ocenie Sądu nie było to uzasadnione nakładem pracy pełnomocnika pozwanego, który sporządził w sprawie 6 pism procesowych (pismo z dn 12.12.2017 k. 320 – 3 strony stanowiska w sprawie, z dn 24.01.2018 r. k. 331 – 1

strona z wnioskiem przesłuchanie pozwanego w miejscu zamieszkania, 13.09.2018 k. 341 – 1 strona z 8 pytaniami do pozwanego i 6 pytaniami do świadka, 08.06.2020 k. 467– wniosek o przedłużenie terminu do ustosunkowania się do opinii biegłego, 27.08.2020 k. 495 – 3 strony stanowisko co do opinii biegłego, 14.07.2021 k. 681-4 strony stanowisko co do opinii biegłego) ani liczbą stawieństw w sądzie, tj: na terminach rozpraw: 29.11.2017 r., 17.01.2018 stawiał się pełnomocnik substytucyjny, 14 maja 2019 stawiał się pełnomocnik substytucyjny, 16.12.2020 stawiał się pełnomocnik substytucyjny, 02.07.2021 – w trybie wideokonferencji (tj na 5 terminach rozprawy, w tym 3 razy stawiał się pełnomocnik substytucyjny). W ocenie Sądu jest to przeciętny nakład pracy. Na zasadność ustalenia opłaty w wyższej wysokości nie wskazywała również wartość przedmiotu sprawy, czy wkładu radcy prawnego w przyczynienie się do wyjaśnienia okoliczności faktycznych. Sprawa nie była zawiła i skomplikowana, długość jej trwania wynikała z problemów z ustaleniem daty doręczenia pozwanemu nakazu zapłaty, czasu jaki był potrzebny na przesłuchanie pozwanego w miejscu zamieszkania oraz oczekiwaniem na wydanie opinii przez biegłego.

Powyższe uwagi odnoszą się także do wniosku pełnomocnika powoda o przyznanie kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 3-krotności stawki minimalnej. Sąd uznał wniosek za nieuzasadniony.

W pkt. VI na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd odstąpił od obciążania pozwanego M. K. kosztami procesu w postaci zastępstwa prawnego powoda, mając na uwadze, że pozwany wygrał sprawę w 62%, a wobec treści wyroku Sądu Okręgowego wydanego w sprawie karnej IX Ka 913/14 pozwany mógł być subiektywnie przekonany, że nie ponosi winy za wypadek. Sąd zważył również na sytuację życiową pozwanego, z uwagi na którą Sąd postanowił zwolnić go od kosztów sadowych w sprawie a także wynikającą z akt sprawy karnej okoliczność, że pozwany leczy się neurologicznie i psychiatrycznie (k. 93-102 akt VI K 15/13) a także u lekarzy innych specjalności.

/SSR Anna Olszewska-Kowalska/